

Wrocław, dnia 8 stycznia 2010 r.

Pan
Rafał JURKOWLANIEC
Wojewoda Dolnośląski

LWR-410-25-01/2009
P/09/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, skontrolowała Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu w zakresie realizacji zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokóle kontroli podpisanym w dniu 15 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu pozytywnie ocenia wywiązywanie się przez Wojewodę Dolnośląskiego – Instytucję Pośredniczącą w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego (ZPORR) - z działań związanych z zakończeniem realizacji tego programu na terenie Dolnego Śląska.

W województwie dolnośląskim zawartych zostało ogółem 986 umów na dofinansowanie projektów ZPORR. Ostatecznie na koniec listopada 2009 r. dofinansowaniem w kwocie łącznej 1.030,1 mln zł. objęto 924 umowy, z których rozliczono 908 (98,3%) na kwotę 978.718,4 tys. zł. Zauważyć należy, iż prognozowana wartość końcowa projektów w wysokości 1.022,8 mln zł, po dokonaniu wszystkich

---

¹ Dz.U. z 2007 r.; nr 231 poz. 1701 ze zm.

refundacji na rzecz beneficjentów z wyłączeniem Działania 1.6² oraz Priorytetu 4³, stanowić będzie 108% wykorzystania alokacji środków dla województwa dolnośląskiego.

1. Urząd do dnia zakończenia niniejszej kontroli nie przesłał ostatecznych wniosków o płatność dla Priorytetów 1⁴ i 3⁵ a w przypadku wniosku o płatność dla Priorytetu 2⁶ złożony wniosek wymagał korekty. Przyczynami zwłoki były działania niezależne od DUW, związane z brakiem możliwości ostatecznego poświadczenia wniosków o płatność dla 7 projektów realizowanych w Priorytetach 1 i 3, a w przypadku Priorytetu 2 zaszła konieczność jego korekty finansowej w związku z refundacjami na rzecz Instytucji Wdrażających dokonany po terminie sporządzenia wniosku o płatność. Poza wskazanymi sytuacjami, w ocenie NIK, wprowadzone rozwiązania organizacyjne w DUW oraz podejmowane działania w zakresie zamknięcia pomocy w ramach Programu były zgodne z wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, tj. Instytucji Zarządzającej ZPORR (dalej: „MRR” lub „IZ”). Zaznaczyć także należy, iż w dniu 17 grudnia 2009 r. Dolnośląski Komitet Monitorujący Programy Rozwoju Regionalnego przyjął Sprawozdanie końcowe z realizacji ZPORR w województwie dolnośląskim, a w dniu 18 grudnia 2009 r. sprawozdanie to zostało przesłane do Instytucji zaangażowanych w realizację ZPORR.

Wszystkie projekty realizowane w ramach ZPORR w województwie dolnośląskim zostały zakończone w zakresie rzeczowym i finansowym do wyznaczonego terminu kwalifikowalności wydatków tj. do dnia 30 czerwca 2009 r., za wyjątkiem 1 projektu pn. „Budowa kąpieliska otwartego wraz z budynkiem zaplecza w Twardogórze”. Przedmiotowy projekt wybrany do dofinansowania w ramach nadkontraktacji nie został zrealizowany w pełnym zakresie rzeczowym w wymaganym terminie ze względu na występujące anomalie pogodowe (duża ilość opadów) powodujące złe warunki gruntowe, co wpłynęło niekorzystnie na tempo realizacji prac budowlanych. W konsekwencji wszystkie wydatki poniesione przy realizacji tego projektu po dniu 30 czerwca 2009 r. zostały sfinansowane przez Beneficjenta – Gminę Twardogóra.

Do rozliczenia na dzień 30 listopada 2009 r. pozostawało 13 projektów zrealizowanych w przypadku, których toczyły się postępowania sądowe bądź administracyjne, a także 13 projektów zakończonych z powodu: zażądania w 3 przypadkach przez Instytucję Pośredniczącą (po przeprowadzonych kontrolach na miejscu) zwrotu środków nienależnie wypłaconych, oczekiwania w przypadku 2 projektów na stanowisko Instytucji Zarządzającej Programem w sprawie możliwości uznania kwalifikowalności poniesionych wydatków oraz oczekiwania na kontrole IZ i na refundację środków 8 projektów własnych DUW (wykonywanych w ramach Priorytetu 4) po zakończeniu realizacji rzeczowej.

---

² Działanie 1.6 Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach

³ Priorytet 4 Pomoc Techniczna

⁴ Priorytet 1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów

⁵ Priorytet 3 Rozwój lokalny

2. NIK pozytywnie ocenia realizację przez DUW obowiązku przechowywania dokumentacji ZPORR. Terminy na przechowywanie dokumentacji związanej z zarządzaniem finansowym Programem określone w porozumieniach zawartych pomiędzy Instytucjami: Płatniczą, Zarządzającą i Pośredniczącą oraz w instrukcji kancelaryjnej DUW i w umowach zawieranych przez Urząd z beneficjentami Programu były zgodne z art. 38 ust. 6 rozporządzenia Rady WE Nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych⁷. Według obowiązującej w Urzędzie instrukcji kancelaryjnej, okres przechowywania w archiwum zakładowym dokumentacji ZPORR wynosi dziesięć lat. W umowach zawieranych z beneficjentami termin przechowywania dokumentacji związanej z projektami został określony na koniec 2013 r. (z zastrzeżeniem możliwości jego przedłużenia), a w przypadku dokumentów dotyczących pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom – przez okres dziesięciu lat od dnia zawarcia umów.

W wyniku badania kompletności losowo wybranych w trakcie kontroli: sprawozdań z realizacji działań złożonych przez Instytucje Wdrażające, dokumentacji kontroli systemów zarządzania i kontroli przeprowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą w Instytucjach Wdrażających oraz kontroli na miejscu realizacji projektów stwierdzono, iż dokumentacja ta była kompletna; zawierała wszystkie wnioski o płatność, na podstawie których zostały przygotowane poświadczenia i zestawienia wydatków, a także wnioski o dofinansowanie, umowy z beneficjentami oraz sprawozdania z realizacji tych projektów wraz z wymaganymi listami sprawdzającymi. Ustalono też, że dane dotyczące badanych projektów zostały wprowadzone do systemu informatycznego SIMIK⁸.

Kompletność dokumentacji stwierdzono również w przeanalizowanych raportach o nieprawidłowościach, zestawieniach nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu i zestawieniach spraw odrzuconych złożonych przez IW do Instytucji Pośredniczącej oraz przez Instytucję Pośredniczącą do IZ za wybrane kwartały (I i III 2007 r. oraz I i II 2008 r.).

3. W ocenie NIK, Instytucja Pośrednicząca rzetelnie realizowała obowiązki związane z przeprowadzaniem kontroli beneficjentów. Wypełniając dyspozycję art. 4 rozporządzenia Komisji Europejskiej Nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r.⁹, przeprowadzonych zostało łącznie 467 kontroli na miejscu, w tym związanych z realizacją 326 projektów wykonywanych na podstawie umów zawartych

---

⁶ Priorytet 2 Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach

⁷ Dz.U. L 161 1999 p.1-42

⁸ System Informatyczny Monitoringu i Kontroli finansowej Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności.

⁹ Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady WE Nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (Dz. U. L 63 2001 r. p. 21- 43).

w ramach Priorytetów 1 i 3 (z wyłączeniem Działania 3.4¹⁰). Kontrole swoim zakresem obejmowały elementy istotne z uwagi na proces zamykania pomocy, takie jak: prawidłowość prowadzenia ewidencji finansowo – księgowej, archiwizacji dokumentacji oraz kwalifikowania wydatków zgłoszonych do refundacji. Zakres 10 kontroli (dot. systemów zarządzania i kontroli) przeprowadzonych przez Instytucje Pośredniczącą w Instytucjach Wdrażających (Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, w Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędzie Pracy oraz Wrocławskiej Agencji Rozwoju Regionalnego) był zgodny z wytycznymi Instytucji Zarządzającej ZPORR, dotyczącymi przeprowadzania wizyty monitorującej (kontrolnej) na miejscu, obowiązującymi od 31 lipca 2006 r., a wcześniej z podręcznikiem procedur Instytucji Pośredniczącej w zarządzaniu ZPORR.

NIK stwierdziła również, że Instytucja Pośrednicząca rzetelnie realizowała swoje obowiązki w zakresie monitorowania wdrażania zaleceń pokontrolnych, zarówno przez beneficjentów jak i IW. W przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości zobowiązywano IW do informowania o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, zaś w pozostałych przypadkach sposób wdrożenia rekomendacji sprawdzano podczas kolejnych kontroli systemowych. Do dnia zakończenia kontroli NIK nie został natomiast zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą, zatwierdzony przez Pana Wojewodę w dniu 30 października 2009 r., „Plan kontroli trwałości projektów dofinansowanych w ramach ZPORR przeprowadzanych przez DUW w 2010 r.” Przyczyną braku akceptacji planu kontroli 34 projektów wytypowanych na podstawie ankietowego badania czynników ryzyka, było dodatkowe zażądanie przez IZ zamieszczenia w dokumencie informacji związanych z planem kontroli trwałości projektów prowadzonych przez Instytucje Wdrażające.

4. W badanym okresie instytucje zewnętrzne przeprowadziły łącznie 6 kontroli elementów systemu zarządzania i kontroli Instytucji Pośredniczącej. W tym zakresie zostały zrealizowane również 3 badania audytowe przez komórkę audytu wewnętrznego DUW. Urząd zrealizował wszystkie zalecenia i uwagi pokontrolne wydane przez Instytucję Płatniczą, Najwyższą Izbę Kontroli i Urząd Kontroli Skarbowej. Wykonane zostały także wydane rekomendacje audytu wewnętrznego.

5. DUW zgodnie z postanowieniami rozdziału 6 Porozumienia Trójstronnego w sprawie zarządzania finansowego ZPORR prowadził rejestr kwot odzyskanych oraz kwot do odzyskania w ramach Programu. W rejestrze obejmującym projekty z Priorytetu 1 i 3 ZPORR (z wyłączeniem Działania 3.4) ujęto 59 beneficjentów realizujących 92 projekty, w stosunku do których prowadzone były postępowania w celu odzyskania nienależnie wypłaconych kwot dofinansowania z tytułu realizacji projektów. Wg danych ujętych w rejestrze na dzień 15 października 2009 r. łączna kwota przypisanych należności wynosiła

---

¹⁰ Działanie 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa

9.072,0 tys. zł oraz odsetki w kwocie 742,1 tys. zł. Należności te stanowiły kwoty wynikające z nieprawidłowości ujawnionych w wyniku kontroli Instytucji Pośredniczącej – 6.464,4 tys. zł; podatek VAT odzyskany przez beneficjentów – 515,6 tys. zł; działania Instytucji Wdrażających – 231,6 tys. zł oraz pozostałe przypisy z tytułu kwot zakwestionowanych na etapie weryfikacji wniosków o płatność, rezygnacji z realizacji projektu czy kontroli następczej Prezesa UZP – 1.860,4 tys. zł. Do dnia 15 października 2009 r. nieregulowana pozostawała kwota 3.767,4 tys. zł (tj. 41,5% należności głównej), na którą składało się przypisane do zwrotu dofinansowanie dla gminy Kamienna Góra (628,1 tys. zł) oraz gminy Świerzawa (1.721,8 tys. zł i 1.417,5 tys. zł.). W przypadku należności od gminy Świerzawa ich wyegzekwowanie na drodze postępowania cywilnego przekazane zostało przez Pana Wojewodę do Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa – sprawa w toku. W przypadku należności od gminy Kamienna Góra, Prokuratura Okręgowa w Jeleniej Górze w dniu 23 grudnia 2009 r. umorzyła śledztwo dotyczące m.in. realizacji projektu pn. „Przebudowa ulicy Magazynowej w Kamiennej Górze,” w wyniku czego projekt uznany został przez Instytucję Pośredniczącą jako ostatecznie zrealizowany i rozliczony.

Przedstawiając Panu Wojewodzie powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Uzyskanie brakujących dokumentów i niezwłoczne przesłanie ostatecznych wniosków o płatność do Instytucji Zarządzającej w Priorytetach 1, 2 i 3.
2. Ostateczne rozliczenie projektów, w stosunku do których na dzień zakończenia kontroli trwały postępowania sądowe, administracyjne i kontrolne. Poinformowanie o wynikach prowadzonych postępowań o uznanie wysokości ostatecznych kwot kwalifikowalnych poniesionych wydatków.
3. Doprowadzenie do akceptacji przez Instytucję Zarządzającą, zatwierdzonego przez Pana Wojewodę „Planu kontroli trwałości projektów dofinansowanych w ramach ZPORR przeprowadzanych przez DUW w 2010 r.”

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora

Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.